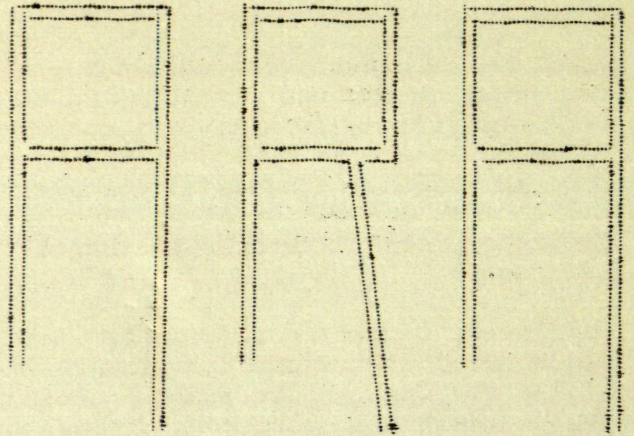
per catalunya
lliure i socialista

butlletí interior del
FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

- Nº 13 -

abril 1967

UNS FETS I UNA POLÍTICA
L'homenatge al Dr. Jordi Rubió i Balaguer

Els fets són prou coneguts de tothom per a insistir-hi gaire més. El proppassat dia 3 de març es celebrà a la Facultat de Dret un homenatge públic a l'il.lustre filòleg i historiador català Dr. Jordi Rubió i Balaguer, President de l'Institut d'Estudis Catalans. L'acte, organitzat pel Sindicat Democràtic d'Estudiants, fou prohibit pel Ministeri d'Educació i Ciència i com a conseqüència d'haver-hi participat, foren detingudes més de vint persones, entre estudiants i qualificats representants de la vida política i intel.lectual de Catalunya.

El ressò ciutadà produït per la prohibició de l'homenatge i les posteriors detencions, adquirí un caràcter dramàtic amb la mort del Dr. Roda i Ventura -il.lustre Degà del Col.legi d'Advocats- esdevinguda la matinada del dia 7, minuts després de sortir del Palau de Justícia on la seva presència i les seves intervencions foren prova evident de solidaritat amb els detinguts.

Fins aquí els fets, fets que es comenten sols per la seva normalitat, -anormal normalitat, és clar- en un règim totalitari: prohibició d'un acte cultural, detencions d'intel.lectuals i d'estudiants, arbitrarietat policial, despreci del Dret pels seus teòrics defensors, etc. Tot això no és nou. Més ben dit, tot això és vell, tot això és típic i no exigiria altre comentari que la reiterada condemna dels procediments dictatorials i la valoració de l'actitud personal dels perjudicats si la inserció d'aquests fets en un moment especialment significatiu de la política del règim franquista no n'exigís un estudi més aprofundit.

La presentació a les Corts del projecte de Llei Orgànica del Moviment i la reforma del Codi Penal, marquen la pauta del moment polític que travessa l'Estat Espanyol, caracteritzat per un retrocés respecte a l'etapa liberalitzadora que semblava obrir la Llei de Premsa. Les esperances sobre una possible evolució del règim cap a formes de democràcia burgesa que permetessin l'incorporació del país al Mercat Comú i l'inici d'un diàleg polític seriós a l'interior, comencen a esvair-se en els grups minoritaris, però molt representatius, dels estaments burgesos, que havien vist en aquesta política una sortida viable de l'anacronisme que el manteniment de la dictadura suposa. L'oposició dels òrgans de premsa de la burgesia monarquitzant -ABC i La Vanguardia- i de l'Opus Dei -Madrid- a les esmentades lleis, manifesten un principi d'enfrontament, no per matitzat menys important, entre els interessos de l'alta burgesia i la dictadura. Es parla àdhuc d'una reorganització ministerial en el proper juliol, que exclouria del govern l'Opus Dei.

Emmarcat en aquesta circumstància, l'homenatge al Dr. Rubió i Balaguer constitueix una prova de com una dictadura ha de romandre fidel a sí mateixa, a la seva natura_ lesa monolítica, fins al punt de no poder tolerar un acte d'aquest tipus, que pren dins el sistema un abast polític insospitat. I precisament aquests fets que demos_ tren la radical incapacitat del règim per evolucionar en forma substancial, són els que més han contribuït a sensibilitzar i a desvincular del franquisme, en un autèntic procés d'erosió, sectors d'opinió que tradicionalment li havien estat adictes.

Cal, però, completar el procés, portant totes les classes del país a una actitud dialogant i superadora del règim. Enfocades les coses així, resta el problema de l'alta burgesia, últim reducte sociològic del franquisme, mancat del qual el règim queda reduït a la carcassa, formada per un moviment polític totalment desarrelat, i per l'aparell de força.

Si bé el principi d'enfrontament al.ludit demostra que comencen a aparèixer algunes escletxes entre el règim i la seva classe suport, no és menys cert que la gran majoria dels burgesos continua considerant coincidents la defensa dels seus interessos i la perduració de la dictadura. Amb tot, cal convenir que àdhuc les capes més inhibides d'aquesta burgesia estan d'acord en que l'evolució conduirà necessàriament a un sistema polític del tall de les democràcies occidentals que, com és natural, desitgen força condicionat. El que queda descartat és la continuació d'un sistema autoritari institucionalitzat. I això, si més no, té el valor d'un símptoma, car es fa difícil pensar que els grans interessos lliguin la seva sort a la vida del règim, si un enduriment d'aquest els condueix a un nou i radical enfrontament amb la resta del país.

La possibilitat d'allunyar la dreta de l'evolucionisme polític i portar-la al terreny de l'oposició democràtica, sorgeix com a idea practicable en el moment que unes majors oportunitats d'acció per part de les forces democràtiques, conseqüència del canvi d'ambient produït pel pas dels anys, per la pressió de la circumstància política exterior i pels tímids assaigs liberalitzadors del règim, posen de relleu la contradicció fonamental esmentada i evidencien que és il.lusori conrear l'esperança de que el franquisme deixarà practicar des de dins una política que comporta la seva pròpia destrucció. No hi ha altra alternativa: oposar-se o identificar-se amb la nova etapa de repressió. Davant d'això, no és del tot arriscat especular amb un canvi de front de la dreta, que ultra deixar el règim buit de contingut d'opinió, podria determinar una diferent actitud de l'exèrcit.

La insistència de les forces democràtiques en una política d'acció pública, autènticament oposicionista, que faci esclatar en cada moment i en tots els terrenys les contradiccions internes del sistema, constitueix el procediment més encertat per a què amplis sectors d'opinió prenguin consciència de la impossibilitat del franquisme per a esdevenir altra cosa que una dictadura, i és al mateix temps el medi més eficaç per enrobustir els nuclis polítics, sindicals i intel.lectuals que lluiten pel restabliment de la democràcia. La consideració d'aquests factors des d'un angle realista és la millor garantia de què, finalment, la necessitat del canvi arribarà a ésser compresa per totes les classes socials.

L'homenatge al Dr. Rubió i Balaguer, un esforç més en el procés de normalització de la vida cultural catalana, ha tingut la virtud de posar al règim en la situació límit de tolarar-lo o demostrar públicament la discriminació de què és objecte la nostra cultura. La mateixa virtut han tingut les reivindicacions dels treballadors i dels estudiants. Per això són un exemple i senyalen un camí.

- - - - - -

CRÒNICA UNIVERSITÀRIA

D'ençà de la constitució del Sindicat el 9 de març de l'any passat, els estudiants han continuat la lluita per a la llibertat sindical i la autonomia universitària, malgrat la constant política de repressió del govern.

Cal recordar que actualment estan pendents de recurs tota una sèrie de multes imposades als intel.lectuals que presidiren l'acte dels Caputxins, i de sancions als estudiants i professors que hi intervingueren.

Cal recordar, igualment, que molts estudiants, intel.lectuals i obrers estan pendents d'un o més processos al Tribunal d'Ordre Públic de Madrid per haver pres part en actes universitaris, i milers de recursos contra el pagament de matrícules dobles imposat pel Ministeri amb caràcter col.lectiu als estudiants de la Universitat de Barcelona, etc.

.....

El curs present s'inicià amb una forta acció propagandística per part del govern per tal d'integrar els estudiants catalans al Sindicat oficial de les A.P.E. reformat amb alguns retocs superficials: Ortega en fou el personatge central durant una sèrie de dies a la TV i a la Universitat.

Es posà a prova el grau de responsabilitat adquirit pels universitaris de Catalunya. La resposta fou ferma i contundent: s'han rebutjat les eleccions oficials, s'han fet eleccions per al S.D.E.U.B.

Ara bé, els estudiants han de continuar una dura i difícil tasca: consolidar un Sindicat lliure i democràtic dins un règim de dictadura. En aquest moment el Sindicat ha de preveure les seves possibilitats de continuïtat i fins i tot el perill que, si en un moment determinat és admès com a legal, no es converteixi en una estructura inoperant.

El Sindicat, instrument d'oposició al règim dins el sector universitari, ha continuat actuant amb diversos actes de diferent caire: estrictament polític, com la participació en la manifestació del 7 de desembre convocada per les Comissions Obreres per a posar en evidència la falsedat del referèndum; la participació en la manifestació del 17 de febrer; i actes de tipus político-cultural, com el de l'homenatge a Picasso; l'acte contra la repressió; l'homenatge al Dr. Rubió, etc.etc.

Malgrat que la situació de les altres universitats de l'Estat Espanyol no ha assolit la maduresa de la Universitat de Barcelona, és evident que totes, sobre tot València, intenten seguir -i cal que segueixin- el camí emprès per Barcelona. Ha calgut, doncs, iniciar una sèrie de contactes amb aquestes universitats per tal de portar una acció conjunta.

Amb aquesta idea actuen la Reunió Coordinadora d'Estudiants d'Espanya, el Permanent d'Estudiants d'Espanya, i l'objectiu d'aquests contactes és el Congrés Democràtic d'Estudiants d'Espanya que és la base per a la constitució de la Confederació Espanyola de Sindicats Democràtics d'Estudiants (C.E.S.D.E.)

.....

La Reforma Democràtica de la Universitat que ha proposat el S.D.E.U.B. té com a objectiu inmediat aconseguir una Universitat Democràtica que podem definir esquemàticament com:

1) Una Universitat oberta a totes les classes socials. Cal tenir en compte que en una societat classista la Universitat no pot anul.lar totalment la discriminació de classes; es tracta, però, de limitar al màxim aquesta discriminació. Dintre de les possibilitats actuals una etapa important seria la consecució d'un salari escolar que donaria una obertura real de la Universitat a la classe obrera.

2) Una Universitat oberta a la cultura catalana, en un procés de catalanització progressiva. Aquesta catalanització s'ha de portar a terme en l'aspecte lingüístic, començant per restablir la igualtat de llengües en tots els aspectes de la vida acadèmica, i en l'aspecte general amb la creació de càtedres de Literatura, Història, Economia, etc. de Catalunya. Tota aquesta acció té com a fi la vinculació de la Universitat al seu país.

3) Una Universitat oberta a totes les ideologies. Aquesta obertura ideològica possibilitarà una evolució progressiva vers una Universitat socialista i catalana, és a dir, no classista, i orientada com a centre intel.lectual realment al servei de l'activitat humana i cultural del poble català.

.....

Aquesta Universitat Democràtica presenta moltes semblances amb la Universitat Autònoma i, en aquest sentit, pot servir de model en molts aspectes en la primera etapa de reivindicacions universitàries, els objectius finals de les quals són per a nosaltres la consecució d'una Universitat socialista catalana.

.....

"SOM EN UN PAÍS OCUPAT"

A la matinada del dia 7 de març de 1967, després d'haver estat tractat d'una manera humiliant diverses vegades pel Jutge de Guàrdia Sr. Redondo, morí d'un atac de cor el Degà del Col.legi d'Advocats de Barcelona, Sr. Frederic Roda i Ventura, que havia acudit al Jutjat de Guàrdia a demanar la llibertat provisional dels estudiants, intel.lectuals i professionals detinguts amb motiu de l'homenatge al Dr. Rubió, celebrat el dia 3 de març a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona.

En sortir del despatx del Jutge, trasbalsat i indignat, repetí diverses vegades als advocats Srs. Salvador Casanovas Martí, Joan Raventós Carner, Joaquim Ferrer Mallol, i Claudi Martí Pla, les que foren, amb tota seguretat, les seves darreres paraules (ja que morí pocs minuts més tard): "no hi ha res a fer amb aquesta gent, no ens hi podem entendre, no volen, no volen, hi ho haig de dir, surto amb la impressió d'ésser en un país ocupat. No sóc separatista, però... som en un país ocupat. Vivim ocupats per tota aquesta gent! Estem ocupats!"

Les darreres paraules del Degà Roda i Ventura han servit per recordar d'una manera dramàtica a tot el país aquesta veritat que molts ens voldrien fer oblidar: vint-i-vuit anys després de l'entrada dels exèrcits de "La Cruzada" vivim encara en un país ocupat militarment, i som tractats com a terra de conquesta per tots els membres de la força d'ocupació, tant si són civils, militars, o judicials.

Com a conseqüència de les circumstàncies adverses en què s'ha d'editar i repartir aquest butlletí, el nombre d'exemplars és forçosament reduït. Per tant, se us prega de fer-lo córrer entre les vostres amistats, difondre les notícies que conté, i contribuir amb el vostre suport econòmic a la continuïtat i major freqüència en la publicació d'aquest butlletí.